



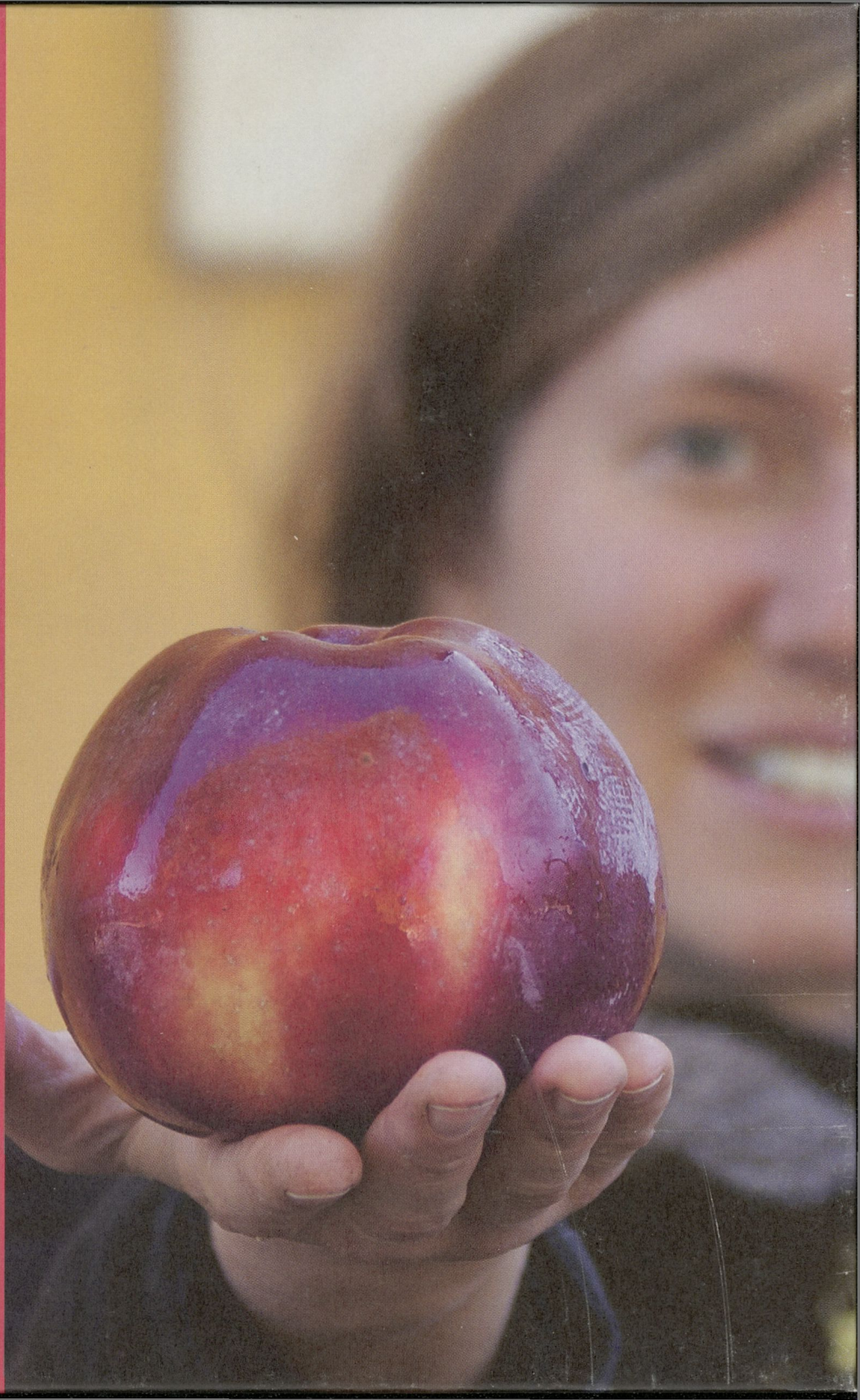
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017



VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN – Nordiska museets och Skansens årsbok – är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET



SKANSEN

Fataburen 2017

Nordiska museets förlag

Box 27820

115 93 Stockholm

www.nordiskamuseet.se/förlag

www.nordiskamuseet.se/fataburen

www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017

Redaktör Anders Carlsson

Medredaktör Ewa Kron

Bildredaktör Marie Tornehave

Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark

Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon

Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargoner, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017

ISSN 0348 971 X

ISBN 978 91 7108 598 6



Uppdrag Folkkonst

Återanvändning är en dygd
Som härstammar från gammal bygd
Den blir till något spännande och nytt
Kanske med hjälp av tomtar och knytt
Det är roligt att den göra
Och man många åsikter får höra
Utsmyckat och sirligt
Gör det mycket stiltigt
Om andras liv vi får veta
Är hen kanske från ön Kreta?

Stefanie »Steffi« Strömberg

Våren 2012 fick jag i uppdrag att utveckla samarbetet med olika externa grupper som i vanliga fall inte syns så mycket i Nordiska museets verksamheter. Projektet pågick under tre år och involverade en ny grupp varje år. Dessa grupper fick visningar av utställningen *Folkkonst* samt fri entré till museet. Resultaten presenterades i mindre utställningar.

Folkkonst kan se ut på många olika sätt men vissa uttryck är typiska, som att dekorera hela ytan, stilisering av naturens motiv och återbruk av material. Folkkonsten är dessutom gränslös och global. Den uttrycker glädje och livslust.

Första uppdraget var att ta reda på hur små barn närmar sig ämnet och hur deras egentillverkade folkkonst ser ut. Gruppen bestod av fjorton barn i åldern 4–5 år från förskolan Medevi Brunn i Stockholm. Tillsammans med en lärare besökte de museet och Lektugan flera gånger under hösten 2012 och tillbaka på förskolan utforskade de begreppet folkkonst på egen hand. I mitten av januari 2013 var det dags för invigning. Utställningen visade fjorton teckningar och lika många dekorerade plastmuggar med namn som »Rock'n'roll-muggen«, »Knasiga roboten« och »Lilla skrutten«.

Våren 2013 hörde Klaragårdens konstgrupp för hemlösa kvinnor av sig. Intresset för Nordiska museet fanns men begränsades

av små finanser. Men här fanns ju också ett färdigt koncept – och så hittades nästa samarbetspartner. I början av hösten kom gruppen till museet för en inspirationsvisning. Jag besökte även Klaragården vid flera tillfällen och fick höra berättelser ur kvinnornas liv som hemlösa. En av deltagarna visade sig vara en fin diktare och med inspiration från utställningen skrev hon hyllningen till folkkonsten (motstående sida) till invigningen i april 2014. Troligen var detta första gången ordet *hen* användes på Nordiska museet.

Den tredje gruppen kom från Alla kvinnors hus, en ideell organisation med stödjande dagverksamhet för kvinnor och barn som lever i skyddat boende. Att arbeta med lera är något som kan hjälpa en människa att bli hel igen, menar organisationens keramiker Karin Tunare. Och efter ett besök var det ingen tvekan om vad den sista utställningen skulle visa. I slutet av april 2015 invigdes utställningen med fyrtio keramikföremål och intervjuer om arbetet i verkstan. Ord och uttryck som förekom var *gemenskap, bearbeta svårigheter, glädje, lugn, nya tankar, styrka, koncentration, mod att ta plats i gruppen, självförtroende och stolthet*. För egen del säger jag: *angeläget*.

CHRISTINA ARASKOG-TOLL är museipedagog vid Nordiska museet.